

บทที่ 4

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้ได้ใช้เทคนิคเดลฟีแบบดัดแปลง (modified Delphi technique) สํารวจความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต และผู้ปฏิบัติงานด้านการควบคุมและประกันคุณภาพยาในอุตสาหกรรมยา ในรอบแรก และสํารวจความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในรอบที่สอง โดยพิจารณาประกอบกับมาตรฐานสำหรับสมรรถนะทางวิชาชีพสาขาวิทยาการทางเภสัชศาสตร์ จากข้อบังคับสภาเภสัชกรรมว่าด้วยข้อจำกัด และเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม พ.ศ. 2540 ข้อ 3 ที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ การควบคุมและประกันคุณภาพ (ร่าง) เกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมด้านวิทยาศาสตร์เภสัชกรรมของสภาเภสัชกรรม พ.ศ. .... และ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการผลิตยาแผนปัจจุบันตามกฎหมายว่าด้วยยา พ.ศ. 2554 (ลงราชกิจจานุเบกษา 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2554) ที่ใช้หลักเกณฑ์ ตาม PIC/S GUIDE TO GOOD MANUFACTURING PRACTICE FOR MEDICINAL PRODUCTS (2009)

ผลการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟีแบบดัดแปลงนี้ ภาควิชาเภสัชเคมี คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้นำไปปรับปรุงเนื้อหาใน 5 รายวิชากลุ่มการควบคุมคุณภาพยา คือ 564 131 การควบคุมคุณภาพยา 1 และ 564 132 ปฏิบัติการการควบคุมคุณภาพยา 1 ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2554 564 231 การควบคุมคุณภาพยา 2 และ 564 233 ปฏิบัติการการควบคุมคุณภาพยา 2 ในภาคต้น ปีการศึกษา 2555 และ 564 234 บุรณาการทางเภสัชวิเคราะห์ ในภาคต้น ปีการศึกษา 2556 ดังนี้

ปรับลดเนื้อหา หรือตัดออก**	เพิ่มเนื้อหา หรือเป็นหัวข้อใหม่*
564 131 การควบคุมคุณภาพยา 1 ภาคปลาย 2554 • การไทเทรตกรด-ด่าง • การไทเทรตโดยอาศัยหลักการตกตะกอน • การไทเทรตโดยอาศัยหลักการการเกิดสารประกอบเชิงซ้อน • การไทเทรตด้วยปฏิกิริยารีดอกซ์	564 131 การควบคุมคุณภาพยา 1 ภาคปลาย 2554 • การควบคุมคุณภาพเภสัชภัณฑ์และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง* • การไทเทรตกรด-ด่างในตัวทำละลายไม่ใช้น้ำ • การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเชิงปริมาณ • การควบคุมคุณภาพวัตถุดิบและยาเตรียม • การควบคุมคุณภาพน้ำที่ใช้ในการผลิตยา* • หน้าที่ของเภสัชกรในการควบคุมคุณภาพเภสัชภัณฑ์
564 132 ปฏิบัติการการควบคุมคุณภาพยา 1 ภาคปลาย 2554 • Assay of Sodium Chloride in raw material and injection** • Acid consuming capacity ของยาลดกรด**	564 132 ปฏิบัติการการควบคุมคุณภาพยา 1 ภาคปลาย 2554 • การสอบเทียบเครื่องแก้ว * • การวิจารณ์ผลปฏิบัติการ ความสำคัญ และความผิดพลาดที่เกิดขึ้น *

ปรับลดเนื้อหา หรือตัดออก**	เพิ่มเนื้อหา หรือเป็นหัวข้อใหม่*
● Standardization of Sodium Thiosulfate volumetric solution**	● Assay of povidone iodine *
564 231 การควบคุมคุณภาพยา ๒ ภาคต้น 2555 ● IR Spectroscopy ● High Performance Liquid Chromatography	564 231 การควบคุมคุณภาพยา ๒ ภาคต้น 2555 ● สถิติที่ใช้ในงานวิเคราะห์* ● การศึกษาความคงสภาพของยา* ● Quality information for Drug selection* ข้อมูลคุณภาพสำหรับการคัดเลือกยา
564 231 ปฏิบัติการการควบคุมคุณภาพยา 2 ภาคต้น 2555 ● ปฏิบัติการ Distillation** ● ปฏิบัติการ Column Chromatography** ● การสอบเทียบเครื่องแก้ว**	564 231 ปฏิบัติการการควบคุมคุณภาพยา 2 ภาคต้น 2555 ● ทบทวนหลักการและวิธีการวิเคราะห์ในการควบคุมคุณภาพยา 2 - Discussion and Conclusion* ● ปฏิบัติการ ข้อมูลคุณภาพสำหรับการคัดเลือกยา * Quality information for Drug selection 1 ● ปฏิบัติการ ข้อมูลคุณภาพสำหรับการคัดเลือกยา * Quality information for Drug selection 2
	564 234 บูรณาการทางเภสัชวิเคราะห์ ภาคต้น 2556 ● Integrated pharmaceutical analysis* ● SOPs* ● Instrument calibration* ● Specification pharmaceutical substance* ● Specification Pharmaceutical dosage forms* ● Stability indicating method* ● Impurity test* ● Residual solvent analysis* ● Method validation* ● วิธีวิเคราะห์สำหรับการขึ้นทะเบียนยา* ● Uncertainty of measurement* ● Handing of out of specification (OOS)*